

การใช้สื่อการสอนในการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา
ของโรงเรียนราษฎร์ในกรุงเทพมหานคร

นางนุชรินทร์ ฟาร์มชา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
001300

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชามัธยมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2522

I15992482

Utilization of Instructional Media in Thai Language Teaching
in Private Secondary Schools, Bangkok Metropolis

Mrs. Nootcharin Faromkhao

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1979

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การใช้สื่อการสอนในการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา
ของโรงเรียนราษฎร์ ในกรุงเทพมหานคร

โดย

นางนุชรินทร์ ฟาร์มชา

แผนกวิชา

มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.สุจรีต เพ็ชรชอบ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

สุประคิษฐ์ มุมนาค

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ มุมนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

สุประคิษฐ์ มุมนาค

..... ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ)

รองศาสตราจารย์ ดร.สุจรีต เพ็ชรชอบ

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจรีต เพ็ชรชอบ)

ศาสตราจารย์ สายใจ อินทร์ทรัพย์

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สายใจ อินทร์ทรัพย์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การใช้สื่อการสอนในการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา
ของโรงเรียนราษฎร์ในกรุงเทพมหานคร

ชื่อนี้ลิต

นางนุชรินทร์ ฟาร์มขาว

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.สุจริต เพ็ชรชอบ

แผนกวิชา

มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา

2521

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้สื่อการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปสรรคและปัญหาในการใช้สื่อการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาของผู้บริหาร และครูโรงเรียนราษฎร์ในกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาความต้องการในการใช้สื่อการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนและครูโรงเรียนราษฎร์ในกรุงเทพมหานคร
4. เพื่อศึกษาว่าผู้สอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนราษฎร์ในกรุงเทพมหานครมีวิธีการได้สื่อการสอนจากแหล่งใด และอย่างไร
5. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้ ความต้องการ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาของผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนราษฎร์ในกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

ใช้แบบสอบถาม 1 ฉบับ เพื่อถามผู้บริหาร และครูผู้สอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนราษฎร์ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 100 โรงเรียนละ 3 คน ได้แบบสอบถามคืนมาทั้งสิ้นคิดเป็นร้อยละ 87.67 นำแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าร้อยละ, มัชฌิมเลขคณิต, ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าอัตราส่วน

วิฤกต นำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

ผลการวิจัย

1. สื่อการสอนที่นิยมมากที่สุดในห้องเรียนราษฎรคือ กระดานดำ, หนังสืออ้างอิงประกอบบทเรียน, หนังสือพิมพ์ วารสาร และรูปภาพต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ครูภาษาไทยนำมาใช้ประกอบการสอนของตนมากที่สุด
2. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนของครูภาษาไทยมีดังนี้
 - 2.1 ครูผู้สอนไม่ทราบแหล่งบริการในห้องเรียนและนอกโรงเรียน
 - 2.2 ครูผู้สอนไม่มีเวลาคิดและเตรียมใช้สื่อการสอน
 - 2.3 ครูผู้สอนขาดงบประมาณส่วนตัวในการจัดซื้อสื่อการสอน
 - 2.4 ทางโรงเรียนมีสื่อการสอนจำนวนจำกัด และไม่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาที่จะสอน นอกจากนี้สภาพห้องเรียนยังไม่เหมาะสมกับการใช้สื่อการสอนอีกด้วย
 - 2.5 ไม่ได้รับความสะดวกในการติดต่อขยืมสื่อการสอนจากนอกโรงเรียน
3. สื่อการสอนที่ผู้บริหาร และครูภาษาไทยต้องการมากคือ หนังสืออ้างอิงประกอบบทเรียน, ห้องปฏิบัติการภาษาไทย, หนังสือพิมพ์ วารสาร, เทป เครื่องเล่นเทป และรูปภาพต่าง ๆ ส่วนความต้องการที่จะได้รับบริการจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน คือ ต้องการให้จัดตั้งศูนย์สื่อการศึกษาสำหรับบริการให้คำแนะนำ และยืมสื่อการสอนไปใช้ได้ มากที่สุด
4. ครูภาษาไทยได้สื่อการสอนมาใช้ประกอบการสอนจากการทำขึ้นเองหรือซื้อหามาใช้เอง มากกว่าได้รับบริการจากทางโรงเรียน
5. ความคิดเห็นที่แตกต่างกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ซึ่งมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คือ
 - 5.1 กานการเตรียมและจัดหาสื่อการสอน
 - 5.2 ด้านเกี่ยวกับปริมาณของสื่อการสอนในห้องเรียน
 - 5.3 ความต้องการที่จะได้รับการอบรมในการใช้สื่อการสอนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

Thesis Title Utilization of Instructional Media in Thai
Langauge Teaching in Private Secondary Schools,
Bangkok Metropolis.

Name Mrs. Nootcharin Faromkhao

Thesis Advisor Associate Professor ~~Sucharit~~ Pienchob, Ed.D.

Department Secondary Education

Academic Year 1978

Abstract

The Purpose of the Study

1. To study the utilization of instructional media situation of Thai langauge in the private secondary schools in Bangkok metropolis.
2. To study the opinions, obstacles and problems of the school administrators and teachers in using instructional media.
3. To study the school administrators and teachers needs for instructional media.
4. To study where and how the Thai langauge teachers can obtain instructional media.
5. To compare the administrators' and teachers' opinions, concerning obstacles, needs, and problems of instructional media.

Methods and Procedures.

The administrators and teachers in private secondary schools in Bangkok metropolis were the target population.

Three subjects from each of 100 schools were selected and used as the sample group. A set of questionnaires developed by the researcher was sent out to those subjects and 87.67 percents were returned. The data were, then, analyzed into percentage, mean, standard deviation and critical ratio value. Finally, the results were presented in tables and followed by description.

Results

1. The most highly used instructional media were blackboards, references and handbooks, journals and pictures.
2. The problems and obstacles in using instructional media facing Thai language teachers were :-
 - 2.1 They did not know where to get the service both in and out schools.
 - 2.2 They had no time to think about and prepare instructional media.
 - 2.3 The teachers were unable to buy instructional media out of their own incomes.
 - 2.4 Instructional media in schools were limited by number and scarcely related to the content to be taught. Besides, the classroom conditions were not appropriate for using instructional media.
 - 2.5 Checking out instructional media from any resources outside the schools were not convenient.
3. Instructional media needed by the school administrators and teachers were Thai language laboratory, journals, tapes and

tape recorders, and pictures. What they needed most was the service from the Office of Private Education Commission in organizing Center of Instructional Media and counseling service.

4. The Thai language teachers produced or bought their own instructional media rather than getting the service from the schools.

5. The opinions between the school administrators and teachers differed significantly at the level of .05 in the following aspects :

5.1 The preparation of instructional media.

5.2 The amount of instructional media available in the schools.

5.3 Inservice training programs in utilization of instructional media from the Office of Private Education Commission.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา ตลอดจนแรงรักและห่วงใยตลอดมา นับแต่ครั้งแรกที่ผู้เขียนวางโครงการจะทำวิทยานิพนธ์ จากรองศาสตราจารย์ ดร.สุจิต เพ็ชรชอบ ผู้เขียนซาบซึ้งในพระคุณและน้ำใจของท่าน และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.กร่าง ไพรวรรณ หัวหน้ากองแผนงานสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, อาจารย์พจนนา ห่วงตระกูล และเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่กรุณาให้คำแนะนำ และความสะดวกในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ใหญ่ และอาจารย์ภาษาไทยในโรงเรียนราษฎร์ที่เป็นตัวอย่างประชากรทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วยดี

งานวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จลุล่วงไม่ได้ ถ้าปราศจากความช่วยเหลือจากอาจารย์จารย์บุตร ฟาร์มขาว คุณชมขนาด คุณอัญชดี และคุณนพคุณ ศศิวิมลย์

ที่สุดเห็นสิ่งใด ก็คือความเมตตาจากพ่อ และ แม่ ที่ให้ทั้งกำลังใจ และกำลังทรัพย์ตลอดเวลาการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

นุชรินทร์ ฟาร์มขาว

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๘
กิจกรรมประกาศ	๙
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	6
แนวเหตุผลทฤษฎีที่สำคัญ	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
ข้อตกลงเบื้องต้น	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	7
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	9
การศึกษาเกี่ยวกับโรงเรียนราษฎร์	9
การศึกษาเกี่ยวกับสื่อการสอน	17
การวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22
3 วิธีดำเนินการวิจัย และรวบรวมข้อมูล	30
วิธีดำเนินการวิจัย	30
ลักษณะกลุ่มประชากร	31
ลักษณะแบบสอบถาม	31
การรวบรวมข้อมูล	31
การวิเคราะห์ข้อมูลและการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	32
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
5 สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	65

บทที่

หน้า

วัตถุประสงค์ของการวิจัย	65
วิธีดำเนินการวิจัย	65
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	66
ข้อเสนอแนะของการวิจัย	68
บรรณานุกรม	69
ภาคผนวก	76
ประวัติผู้เขียน	100

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนโรงเรียนที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนราษฎร์ และรัฐบาลปีการศึกษา 2513-2518	13
2	จำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนราษฎร์และรัฐบาล ปีการศึกษา 2516-2518	15
3	จำนวนผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย	35
4	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามอายุ	36
5	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามวุฒิที่ได้รับ	37
6	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามประสบการณ์ในการทำงาน ..	38
7	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้และประสบการณ์ทาง ด้านสื่อการสอน หรือเทคโนโลยีทางการศึกษา	39
8	สภาพสื่อการสอนที่มีอยู่ในโรงเรียน	40
9	แหล่งที่ผู้สอนภาษาไทยใ้สื่อการสอนมาใช้ประกอบการสอนภาษาไทย	43
10	เปรียบเทียบความคิดเห็นในการใช้สื่อการสอนประกอบการสอนภาษา ไทยของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนภาษาไทย	44
11	เปรียบเทียบความต้องการสื่อการสอนประกอบการสอนภาษาไทย ของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนภาษาไทย	47
12	เปรียบเทียบความต้องการที่จะได้รับบริการจากสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษา เอกชนของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนภาษาไทย ..	50
13	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อ การสอนประกอบการสอนภาษาไทยในด้านการเตรียมและจัดหา	52
14	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนภาษาไทย เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อการสอนประกอบการสอน ภาษาไทยในด้านการคุณภาพและปริมาณของสื่อการสอน	54

15	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อ การสอนภาษาไทยในด้านการเลือกและการใช้	55
16	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อ การสอนภาษาไทยในด้านการบริหาร	56
17	เปรียบเทียบความคิดเห็นในการใช้สื่อการสอนประกอบการสอน ภาษาไทยของผู้บริหาร และอาจารย์ผู้สอนภาษาไทย	58

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย